İlahî Rahmet, Her Şeyi Kuşatmaktadır
Gönderen Kadir Hatipoglu - Şubat 08 2021 07:31:00

İlahî Rahmet, Her Şeyi Kuşatmaktadır

بِسْمِ اللهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ
وَاكْتُبْ
لَنَا فِى
هَذِهِ
الدُّنْيَا
حَسَنَةً
وَفِى
اْلاَخِرَةِ
اِنَّا
هُدْنَا
اِلَيْكَ
قَالَ
عَذَابِى
اُصِيبُ بِهِ
مَنْ اَشَاءُ
وَرَحْمَتِى
وَسِعَتْ
كُلَّ شَىْءٍ
فَسَاَكْتُب&#16
15;هَا
لِلَّذِينَ
يَتَّقُونَ
وَيُؤْتُونَ
الزَّكَوةَ
وَالَّذِينَ
هُمْ
بِاَيَاتِنَ&#15
75; يُؤْمِنُونَ
"Bizim için bu dünyada da bir iyilik yaz, ahirette de. Çünkü biz sana varan doğru yola yöneldik. Allah şöyle dedi: 'Azabım var ya, dilediğim kimseyi ona uğratırım. Rahmetim ise her şeyi kapsamıştır. Onu, bana karşı gelmekten sakınanlara, zekâtı verenlere ve ayetlerimize inananlara yazacağım.'" (A'râf, 7/156)
“Rahmet” ve “Merhamet” kelimeleri; acımak, esirgemek, korumak, affetmek, bağışlamak ve nimet vermek gibi anlamlara gelen “r-h-m” kökünden gelmektedir. Ayette geçen rahmeti ise, “acınan kimseye iyilik etme sonucunu doğuran acıma hissi” şeklinde tanımlayabiliriz. Buna göre rahmet kavramının kapsamında hem acıma hem de iyilik ve ikramda bulunma olduğunu öğreniyoruz. Esasen rahmet ve merhamet, temelde Allah’ın sıfatı olup insan ve diğer

canlılardaki merhamet duygusu da Allah’ın onlara rahmet veya merhametinin bir sonucudur. Allah’ın rahman ve rahîm isimleri de rahmet kelimesinden türetilmiş olup dünya ve âhirette bütün varlıklara olan lütuflarını ifade etmektedir. Konumuz olan âyetteki
وَرَحْمَتِى
وَسِعَتْ
كُلَّ شَىْءٍ
فَسَاَكْتُبُهَا
لِلَّذِينَ
يَتَّقُونَ
وَيُؤْتُونَ
الزَّكَوةَ
وَالَّذِينَ
هُمْ
بِاَيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ
 “...rahmetim ise her şeyi kapsamıştır; onu, bana karşı gelmekten sakınanlara, zekâtı verenlere ve âyetlerimize inananlara yazacağım.” şeklindeki ifadeyi İsfahani, “...rahmetin dünyada herkesi kuşattığını, âhirette ise yalnızca müminleri kapsayacağı” (Müfredat, “rhm” md.) şeklinde yorumlamaktadır. Bununla birlikte, Allah (c.c)’ın zalimler için elbette gazap ve cezasının da olacağını unutmamamız gerekir. Çünkü dünyada akla hayale gelmedik zulümler işleyen insanlara, diğer canlılara ve Allah (c.c)’ın evrene koyduğu doğal dengeye zarar verenler için de Allah’ın azabı müstahaktır. Böyle olmasa zulümler karşılıksız kalır. Bu sebeple Allah (c.c) ayette, kullarından ancak dilediklerinin azaba maruz kalacaklarını; buna karşılık bütün mevcudatın, dünyada varlık sahnesine çıkışlarından itibaren kendi rahmetinden pay aldıklarını ve liyakatlerine göre de alacaklarını bildirmiştir. Şu halde başlangıçta rahmetten pay almayan hiçbir varlık yoktur. Ancak azabı hak edenlere, rahmetin ardından azap isabet edecektir. Sonuç olarak rahmet asıl, azap talîdir. Nitekim En’âm sûresinde (6/12) كَتَبَ
عَلَى
نَفْسِهِ
الرَّحْمَةَ
“O, kendi üzerine (kulları için) rahmeti yazmıştır” buyurularak bu hususa işaret edilmiştir. İnsan da dâhil olmak üzere her varlık, var olmakla rahmete mazhar olmaktadır. Fakat insan, özgür ve ahlakî varlık olarak, inanç ve eylemlerinin değerine göre azabı da rahmeti de hak edebilir. Böylece ilgili ayette Hz. Musa’nın, وَاكْتُبْ
لَنَا فِى
هَذِهِ
الدُّنْيَا
حَسَنَةً
وَفِى
اْلاَخِرَةِ
اِنَّا
هُدْنَا

اِلَيْكَ “Bize bu dünyada da âhirette de iyilik yaz. Şüphesiz biz tövbe etmiş olarak sana geldik” şeklindeki duasına karşılık Allah (c.c), عَذَابِى اُصِيبُ بِهِ مَنْ اَشَاءُ وَرَحْمَتِى وَسِعَتْ كُلَّ شَىْءٍ “Azabıma dilediğimi uğratırım; rahmetim ise her şeyi kuşatmıştır” buyurmak suretiyle, bir yandan ona, onun ümmetinden sâlih kişilere geniş bir rahmet ümidi vermekle birlikte, bunun kendisi için bir zorunluluk olmadığını hatırlatma mahiyetinde, azabının da dikkate alınmasını istemiş; ardından da azaptan koruyup rahmete mazhariyet kazandıracak iyi hâllere birkaç örnek olmak üzere, takva ehlinden olmak, zekâtı vermek ve âyetlere inanmayı sürdürmek gerektiğine işaret buyurmuştur. (Kur’an Yolu, 11,600, Ankara 2006). Yüce Allah (c.c)’ın rahmeti ve sevgisi daima ön planda olup biz kullarına şefkatle ve merhametle muamele etmekte, azap etmeyi asla istememektedir. Besmelede Allah’ın Rahman, Rahîm; çok esirgeyen, çok bağışlayan, çok merhamet eden oluşunun yer alması boşuna değildir. Allah’ın güzel isimlerini (Esma-i Hüsnâ) gözden geçirdiğimiz zaman bunlardan çoğunun sevgi, merhamet, bağışlama, koruma, kollama, af ve mağfiret gibi unsurlar içerdiğini görürüz. Bunun içindir ki bir hadis-i kutside, إِنَّ رَحْمَتِي تَغْلِبُ غَضَبِي “Rahmetim gazabımı geride bırakmıştır” (Buhârî, “Tevhid”, 15/7493) buyurularak Allah’ın af, bağışlama, rahmet ve mağfiretinin gazap ve cezalandırmasından daha ileride olduğu ifade edilmektedir. Ancak kullar, O’na isyan ederek azabı kendileri hak etmektedirler. Rabbimizin merhametini anlamak akıllı ve feraset sahibi insanlar için hiç de zor olmasa gerek. Zira Rabbimiz biz aciz kullarına rahmet ve merhametiyle muamele etmeyip yapmış olduğumuz amellerin karşılığını anında vererek, hata ve günahlarımızdan dolayı bizleri hemen cezalandıracak olsa perişan ve helak olur, azaba duçar oluruz. O halde, Allah (c.c)’m rahmet ve merhametine layık kullar olma konusunda azami gayret göstermeli, nankörlük yapıp inat ve isyanla beyhude işler peşinde koşarak gazabına müstahak olmamalıyız. Allah (c.c) cümlemizi, rahmetine nail olan kullarından eylesin. İdris BOZKURT

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler